

K nedožitým 90. narodeninám prof. Ing. Dr.h.c. Štefana Korpeľa, DrSc.

Začiatkom roka 2016 sme si pripomenuli 90 rokov od narodenia významnej osobnosti slovenskej lesníckej vedy, vysokoškolského pedagóga a vynikajúceho človeka prof. Ing. Dr.h.c. Štefana Korpeľa, DrSc., ktorý bol zároveň dlhoročným členom redakčnej rady Lesníckeho časopisu - Forestry Journal.

Prof. Korpeľ sa narodil 8. 2. 1926 v Pohronskej Polhore. Už po skončení meštianskej školy v Brezne sa zamerl na lesníctvo, ktorému ostal verný počas celého svojho plodného života. V roku 1945 zmaturoval na Štátnej vyššej lesníckej škole v Banskej Štiavnici. Potom študoval lesnícke inžinierstvo na Vysokej škole technickej v Bratislave, resp. Vysokej škole poľnohospodárskeho a lesníckeho inžinierstva (VŠPLI) v Košiciach, kde bol v roku 1951 promován na lesného inžiniera. Po absolvovaní spomínanej školy začal pracovať ako asistent vo vtedajšom Ústave pestovania lesa Lesníckej fakulty (LF) VŠPLI v Košiciach. Po presťahovaní Lesníckej fakulty do Zvolena v roku 1952 v rámci novozriadenej Vysokej školy lesníckej a drevárskej (VŠLD) pôsobil na jej Katedre pestovania lesa takmer 50 rokov, kde prešiel všetkými učiteľskými funkciami od asistenta až po vysokoškolského profesora. Pritom v rokoch 1975–1991 zastával funkciu vedúceho Katedry pestovania lesa LF VŠLD, resp. Technickej univerzity (TU) vo Zvolene. Na sklonku života pôsobil krátky čas aj v Ústave ekológie lesa SAV vo Zvolene.

V rokoch 1956–1961 absolvoval externú vedeckú aspirantúru na Vysokej škole zemědělskej v Brne a získal vedeckú hodnosť kandidáta poľnohospodársko-lesníckych vied (CSc.). V roku 1967 ho po obhajobe habilitačnej práce vymenovali docentom pre vedný odbor pestovanie lesa. V roku 1984 obhájil doktorskú dizertačnú prácu na tému „*Dynamika prírodných lesov Slovenska*“ a získal vedeckú hodnosť doktora poľnohospodársko-lesníckych vied (DrSc.). V rovnakom roku ho prezident republiky vymenoval za profesora pre vedný odbor pestovanie lesa.

Profesor Korpeľ venoval prakticky všetok pracovný i voľný čas lesníckej vede, ktorá mu bola zároveň aj „koníčkom“. Aj preto bola jeho pedagogická a vedecká činnosť neuveriteľne široká a bohatá. Bol vedúcim kolektívu autorov,

resp. spoluautorom šiestich celoštátnych vysokoškolských učebníc pestovania lesa. Vychoval nespočetné množstvo diplomantov a pod jeho vedením ukončilo vedeckú výchovu viacero našich i zahraničných aspirantov (v súčasnom ponímaní doktorandov). Prednášal ako hosťujúci profesor aj na iných univerzitách, napr. Aas v Nórsku (1984), v Zürichu vo Švajčiarsku (1992), v Tharandte a Göttingene v Nemecku (1992, 1994).

Veľmi intenzívne boli aj jeho vzťahy s lesníckou praxou, a to formou exkurzií a školení v teréne, kde bol vyhľadávanou a uznávanou autoritou. Bol autorom, resp. spoluautorom rôznych smerníc a koncepcných materiálov zameraných na obhospodarovanie lesov. Významne sa podieľal aj na usmerňovaní pestovnej činnosti v Školskom lesnom podniku TU Zvolen.

V rámci vedeckovýskumnej činnosti riešil prakticky celú rozsiahlu problematiku pestovania lesov od zakladania, cez výchovu až po obnovu, pričom zahrňovala všetky hlavné drevinové skupiny a ich zmiešaniny. Okrem toho svoju pozornosť upriamil aj na vzácnu a raritnú drevinu slovenských lesov – tis obyčajný (*Taxus baccata* L.), spracovaním jedinečnej štúdie „*Význam tisu v lesných ekosystémoch Slovenska a možnosti zlepšenia jeho stavu*“ (1995). Osobitnú pozornosť venoval biologickej racionalizácii našich listnatých a zmiešaných lesov. Dôkazom je aj jeho originálna koncepcia tzv. racionalizačnej úrovňovej prebierky, ktorá umožňuje technicky a ekonomicky zracionalizovať výchovu porastov, ktorá všeobecne patrí medzi vysoko nákladové činnosti v rámci existencie lesného porastu. Ťažiskovou a priekopníckou oblasťou jeho výskumu, kde dosiahol aj medzinárodné uznanie bola štruktúra a vývoj regeneračných procesov prírodných lesov. Výsledky 45-ročného výskumu z 25 pralesovitých rezervácií Slovenska spracoval v knižnej publikácii „*Pralesy Slovenska*“ (1989), ktorá mala veľký ohlas nielen doma, ale aj v zahraničí, pričom vyšla aj v Nemecku v inovovanej verzii „*Die Urwälder der Westkarpaten*“ (1995) vo vydavateľstve Verlag Fischer, Stuttgart-Jena-New York v rozsahu 310 strán. Výsledky svojej bohatej experimentálnej činnosti vyhodnotil v 24 záverečných správach a 148 vedeckých prá-

cach a početných odborných populárnych článkoch. Veľmi aktívne sa angažoval v rámci Medzinárodného spolku lesníckych výskumných ústavov (IUFRO), osobitne v pracovnej skupine „Prírodných lesov“.

Za jeho mimoriadne významný prínos v oblasti lesníckych vied mu udelili čestný doktorát (Dr.h.c.) na Švajčiarskej technickej univerzite (ETH) v Zürichu (1992), v Lesníckom výskumnom ústave vo Zvolene najvyššie uznanie slovenského lesníctva „Medailu Jozefa Dekreta Matejovie“

(1993) a v Nemecku cenu Wilhelma-Leopolda Pfeila (1997). Ako jednému z mála lesníckych osobností mu na kamennom balvane v území Vysokoškolského lesného podniku TU Zvolen na lokalite Poruba umiestnili pamätník.

Prof. Ing. Dr.h.c. Štefan Korpeľ, DrSc. patril k najvýznamnejším osobnostiam v odbore pestovania lesa uznávaných vo vedeckých kruhoch doma i v zahraničí. Výsledkami svojej práce sa nezmazateľne zapísal do histórie slovenskej lesníckej vedy a praxe.

Igor Štefančík

*Národné lesnícke centrum- Lesnícky výskumný ústav Zvolen,
T. G. Masaryka 2175/22, SK – 960 92 Zvolen,
Slovenská republika, e-mail: stefancik@nlcsk.org*